

Wetenschapsfilosofie voor geesteswetenschappen

Responsiecollege

Praktische opdracht

- Om toegang te krijgen tot het tentamen moet je de **praktische opdracht** maken én deelnemen aan de **peer review**.
- Deadline praktische opdracht: 8 december.
- Deadline peer review: 21 december.

Het tentamen

- Tentamenstof:
 - Kennisclips
 - Colleges
 - Cursusboek
 - Reader
 - Extra teksten (Scruton + VSNU)

Tentamen

- Het **tentamen** is een multiple choice toets op Chromebooks van de universiteit.
- **Datum**: dinsdag 9 januari, 9.00-11.00 uur.
- **Locatie**: Universitair Sportcentrum (USC).
- Breng je **LU-kaart** mee!
- **Herkansing**: dinsdag 18 juni, 13.00-15.00 uur.

Tentamen

- **Let op:** je moet je tijdig inschrijven voor het tentamen, maar een bevestiging is daarna niet meer nodig (zie de aankondiging daarover in Brightspace).
- Heb je vragen over je inschrijving, raadpleeg dan de **onderwijsadministratie**.

Voorbeeldvraag 1

Waarom claimt Foucault dat wetenschapshistorici vooral moeten kijken naar “discourse”?

- A. Wetenschap wordt alleen geaccepteerd door de gemeenschap ten gevolge van een complex communicatieproces tussen wetenschappers – met andere woorden, door “discourse”.
- B. Wanneer we focussen op de manier waarop wetenschappers schrijven, zien we de relaties veel beter tussen wetenschap aan de ene kant, en poëzie, fictie en politiek aan de andere kant. Hierdoor kunnen we voorbij de zogenaamde objectiviteit van de wetenschap kijken.
- C. “Discourse”, in de vorm van teksten, is het enige wat over is van de wetenschap van het verleden. We moeten dit dus wel bestuderen. En daarna proberen we de oorspronkelijke intenties en bedoelingen van de auteurs te achterhalen.
- D. Het bestuderen van “discourse” stelt ons in staat om inzicht te krijgen in de achterliggende regels die “discourse” structureren, regels die fundamenteeler zijn dan wat er in de teksten expliciet

Voorbeeldvraag 2

Popper maakt een scherp onderscheid tussen wetenschappelijke en pseudo-wetenschappelijke theorieën. Welk van de volgende theorieën zou volgens zijn onderscheid geen wetenschappelijke theorie zijn?

- A. Alle raven zijn zwart.
- B. Gelovigen zijn minder vaak ziek dan ongelovigen.
- C. Elke ziekte kan worden genezen.

Voorbeeldvraag 3

Structuralisten schrijven nooit over fictie.
De Saussure was een structuralist.

Dus, De Saussure schreef niet over fictie

Wat is er mis met deze redenering?

- A. Een van de premissen is onwaar.
- B. De redenering is niet geldig.
- C. Een van de premissen is onwaar EN de redenering is ongeldig.
- D. Er is niets mis met deze redenering.

Voorbeeldvraag 4

Sigmund Freud beweerde dat ons geweten niet een onfeilbare morele gids is, maar gevormd wordt door de eisen die onze ouders en de samenleving aan ons stellen. Waarvan is dit een voorbeeld?

- A. Een Kuhnians paradigma.
- B. Een Nietzscheaanse genealogie.
- C. Een Popperiaanse falsificatie.
- D. Een Aristotelische verklaring.

Voorbeeldvraag 5

Wat is correct?

- A. Hermeneutiek is de studie van interpretatie.
- B. Hermeneutiek is de studie van contextualiteit.
- C. Holisme is de studie van interpretatie.
- D. Holisme is de studie van contextualiteit.

Voorbeeldvraag 6

Waarom verwerpt Saussure historische claims zoals dat het woord 'causa' in het Latijn in de loop van millennia is veranderd in het Engelse woord 'cause' ?

- A. Omdat hij denkt dat een woord niet zijn identiteit kan behouden terwijl de denkbeelden over het uitgedrukte begrip (in dit geval causaliteit) veranderen.
- B. Omdat hij denkt dat een woord niet zijn identiteit kan behouden terwijl het omringende taalsysteem verandert.
- C. Omdat hij denkt dat het onmogelijk is met de waarnemingen die wij kunnen doen aan te tonen dat er een relatie van oorzaak en gevolg bestaat tussen 'causa' en 'cause'.
- D. Omdat hij denkt dat het onmogelijk is om puur gebaseerd op kennis van structuren aan te tonen dat er

Voorbeeldvraag 7

Kuhn verschilt van mening met veel andere wetenschaps-historici voor zover hij denkt dat

- A. historici niet mogen kijken naar de relaties tussen wetenschap en andere gebieden, zoals kunst en religie.
- B. historici wel mogen kijken naar de relaties tussen wetenschap en andere gebieden, zoals kunst en religie.
- C. historici geen normatieve claims mogen maken over de wetenschappelijke methode.
- D. historici wel normatieve claims mogen maken over de wetenschappelijke methode.

Voorbeeldvraag 8

Hier zijn drie theorieën over antieke religie:

- (1) Rond 400 BCE waren de Grieken polytheïsten.
- (2) Rond 400 BCE waren de Grieken en de Joden polytheïsten.
- (3) Rond 400 BCE waren de Grieken polytheïsten en de Joden monotheïsten.

Wat is het maximale dat we kunnen zeggen over de empirische inhoud van deze theorieën?

- A. (2) heeft meer empirische inhoud dan (1), en (3) heeft meer empirische inhoud dan (2).
- B. (3) heeft meer empirische inhoud dan (1), en (2) heeft meer empirische inhoud dan (3).
- C. (2) en (3) hebben meer empirische inhoud dan (1).
- D. Dat hangt af van de waarheid van de theorieën.

Voorbeeldvraag 9

Welke link bestaat er tussen Hayden White's theorie van genres en Thomas Kuhns theorie van paradigma's?

- A. Zowel genre als paradigma kunnen alleen veranderen door een wetenschappelijke revolutie.
- B. Zowel genre als paradigma bepalen hoe men de empirische data interpreteert.
- C. Zowel genre als paradigma worden geformuleerd in termen van morele waarden.
- D. Zowel genre als paradigma stellen ons in staat aan het probleem van incommensurabiliteit te ontgaan.

Voorbeeldvraag 10

Als we proberen een wetenschappelijke theorie terug te voeren op de waarnemingen die haar rechtvaardigen, blijkt bijna altijd dat dit praktisch onmogelijk is. Onze theorieën zijn voor een deel gebaseerd op eerdere theorieën die weer gebaseerd waren op eerdere theorieën..., en het is niet te doen om precies terug te zoeken welke wetenschappers wanneer precies welke relevante waarnemingen hebben gedaan. Wat laat dit zien?

- A. Dat wetenschap niet empirisch te werk gaat.
- B. Dat wetenschap gedeeltelijk gebaseerd is op vertrouwen.
- C. Dat wetenschap gekenmerkt wordt door repressieve macht.
- D. Dat wetenschap altijd gebeurt in een episteme.

Voorbeeldvraag 11

Wanneer we de logica bestuderen, bestuderen we vaak redeneervormen. Bijvoorbeeld: "Alle A zijn B. Alle B zijn C. Dus alle A zijn C." Dit is een valide deductieve vorm van redeneren; een concreet voorbeeld ervan is: "Alle kanaries zijn vogels. Alle vogels zijn dieren. Dus alle kanaries zijn dieren." Welk van de volgende redeneervormen is niet een valide deductieve vorm van redeneren?

- A. Geen X is Y. Z is een X. Dus Z is niet een Y.
- B. Alle X zijn Y. Z is een X. Dus Z is een Y.
- C. Geen X is Y. Alle Z zijn Y. Dus geen X is Z.
- D. Geen X is Y. Geen Y is Z. Dus geen X is Z.

Voorbeeldvraag 12

Hier zijn vier voorbeelden van gedrag in de wetenschap. Welke breekt het meest duidelijk Mertons norm van Universalisme?

- A. Een wetenschapper wil haar data niet aan andere wetenschappers laten zien, maar ze geheim houden.
- B. Institutioneel racisme hindert systematisch de carrières van zwarte wetenschappers.
- C. Tijdgenoten van Galileo Galilei weigerden zijn observaties met de telescoop serieus te nemen.
- D. Verdedigers van de theorie van de platte Aarde worden nooit voor belangrijke congressen uitgenodigd.

Vragen?

Cursusevaluatie

- Je feedback op het onderwijs is belangrijk!
- Evalueer het college via de QR-code of met onderstaande link.
- Veel dank!!

<https://shorturl.at/owXZ0>

Dank en succes!

- Fijn dat je dit college hebt gevolgd, en ...
- Veel succes met je tentamens!